

Tornionjoen-Muonionjoen ja rannikon kalatalousalue
Kalatalousalueen hallitus
Harri Katainen
Toiminnanjohtaja
harri.katainen@rovaniemi.fi

Lausunto/kommentti

Maa- ja metsätalousministeriö

Tornionjoen kalastussäännön muutostarpeet vuodelle 2024

Kalatalousalueen kommentit Tornionjoen kalastussääntöön tarvittaviin muutoksiin liittyviin neuvotteluihin.

- Lohen kalastuskauden lyhentäminen siten, että kausi alkaisi lauantaina 8.6. keskipäivällä ja päättyisi pari viikkoa nykyistä aikaisemmin, eli 16 elokuuta. Tällä tavalla pyrittäisiin suojelemaan alkukaudella jokeen nousevia arvokkaita suuria lohiyksilöitä ja loppukaudella samoja yksilöitä latva-alueiden kutualueilla. Alkukauden rajoitusta on laajasti kannatettu aiemmin annetuissa lausunnoissa, mutta kalastuskauden lyhentäminen loppukaudesta on uusi neuvotteluissa esille noussut elementti.

Kommentti: Lohen kalastuskauden lyhentäminen tulisi toteuttaa tasapuolisesti molemmista päistä kautta siten, että kalastus alkaisi jokialueella 8.6 ja päättyisi 23.8.

- Spinnflugakalastuksen kalastuskautta siirrettäisiin vastaavasti nyt käytössä olevasta kaudesta, jos kalastuskauden alkua päädytään siirtämään.

Kommentti: Spinnflugakalastuksen kalastuskauden siirrolle ei kalatalousalueen mielestä ole tarvetta, koska kalastuskauden alkaessa 8.6 spinnflugakalastuksen tehokkain pyyntikausi onkin olosuhteiden vuoksi pääosin ohi.

- Lisäksi keskusteltiin mahdollisuudesta kieltää, 00. Tämäkin oli uusi elementti ja eri kellonaikoja harkittiin. Tällainen jokapäiväinen rajoitus vähentäisi pyyntiponnistusta kaikissa lohen pyyntimuodoissa joessa (vapakalastus, lohen lippous, kulkuverkkokalastus).

Kommentti: Tälle on lohikannan tilaa edistävä peruste mikäli valvonnan resurssi pystytään varmistamaan. Yöaikaan toteutettava rauhoitus tulisi toteuttaa aikavälillä 24.00 - 6.00. Yöajalle asettuvan rajoituksen asettamisen yhteydessä tulee huomioda tasapuolisen pyyntimahdollisuuden toteutuminen myös perinnekalastuksessa, etenkin juhannusta edeltävän kalastuksen osalta.

- Samoin keskusteltiin mahdollisuudesta rajoittaa vapojen määrää veneeltä kalastettaessa enintään kolmeen, lähinnä Ruotsista tehty ehdotus liittyy kalastuksenvalvonnan havaintoihin siitä, että käytettäessä useita vapoja sivusaaliina saatavien harjusten käsittely on kovakouraista ja se aiheuttaa sivusaaliskuoilleisuutta jota on tarpeen vähentää lohien kalastuspaineen pienentämisen lisäksi.

Kommentti: Vapojen määrää rajoittamisella ei koeta olevan merkittävää vaikutusta lohikannan tilaan. Harjuskannan tilaan voidaan vaikuttaa kalojen hellävaraiseen käsittelyyn liittyvän tiedottamisen lisäämisellä tai muilla välineisiin liittyvillä suosituksilla, vapojen määrän rajoittamisen sijaan.

- Myös nostokoukun käyttömahdollisuuden tarpeellisuus nousi keskustelussa esille tilanteessa, missä meritaimenia joudutaan vapauttamaan aiempaa enemmän tai mikäli lohien valikoivaa kalastusta pitäisi suosia tulevana vuosina.

Kommentti: Nostokoukun käyttöä ei ole tarpeellista kieltää. Koukun kieltoa on kokeiltu aiemmin ja palaute on ollut osin kielteinen. Haavin käyttäminen ison lohien nostamiseen on aiheuttanut vaaratilanteita jopa veneen kaatumisia, luoden turvallisuus riskin. Kalastajakohtaiset saalisrajoitukset jokialueella tulee saada voimaan mahdollisimman pian, sekä kalatalousalueen aiemmassa lausunnossa esittämä säätely toimi, että pyydyksestä vapautettu taimen tai lohi lasketaan vuorokausisaaliiksi (1 lohi tai taimen/vrk), huomioida.

- Molemmat osapuolet katsoivat myös, että lupakäytäntöjä on tulevana vuosina syytä kehittää siten, että ne mahdollistaisivat nykytilannetta paremmin reagoinnin lohikannan muutoksiin esimerkiksi mahdollistamalla kalastuksen ohjaamisen kalastuskauden sisällä nykyisenkaltaisessa tilanteessa. Kehittäminen parantaisi myös mahdollisuuksia kausikiintiöiden käyttöön tulevaisuudessa.

Kommentti: Tulevaisuudessa lupien myyntiin ja lupakäytäntöihin tulee kiinnittää vakavaa huomiota kalakantojen tilan edistämiseksi sekä kalastuspaineen alueelliseen hillitsemiseksi.

- Suomi katsoi neuvotteluissa, että lohikannan tilanne edellyttäisi myös lohienkalastuksen rajoittamista sopimusalueen merialueella, esim. myöhentämällä kalastuksen aloitusta ja/tai rajoittamalla käytettävää rysämäärää. Tämä osoittautui myös tällä neuvottelukierroksella kovin vaikeaksi. Merikalastus on jo pitkään aloitettu 17 kesäkuuta, kun se jokialueella on alkanut 1.6. Lisäksi merikalastusta rajoittavat historiallisen pienet lohikiintiöt sekä molempien maiden eri säätelykäytännöt. Ruotsi huomautti lisäksi, että sopimusalueella suurempi osa Tornionjoen lohesta pyydetään nykyään joesta.

Kommentti: Perämerellä etenkin jokisuun merialueella (TMR kalatalousalueen vesialueisiin kuuluvalla alueella) toteuttavan lohien pyynnin tasapuolistaminen suomalaisten sekä

ruotsalaisten kalastajien välillä on ensiarvoisen tärkeää. Vuosia jatkuneen eriarvoistamisen oikaisemiseen tulee kiinnittää vakavaa huomiota pikimmiten.

Lisäksi haluamme muistuttaa, että ”tieteellisenpyynnin” perusteena olevan Ljungan-joen lohikannan heikko tila on huono peruste sekakanta-kalastuksen jatkamiselle.

Kalatalousalueen hallitus